

Desinència -éssiu de la persona 5 de l'imperfet de subjuntiu de verbs de la 2a conjugació (*venguéssiu* o *batéssiu*)

(ALDC, IX, 2150. *Venguéssiu* o *batéssiu* [ImS 5])

La distribució de la desinència -éssiu (i var.) de la persona 5 de l'imperfet de subjuntiu de verbs de la segona conjugació, com *vendre* o *batre*, que en llat. vg. era *VENDÍSSETIS, *BATTÍSSETIS, és molt semblant a la de la desinència -éssim de verbs de la mateixa conjugació (veg. mapa 1524), amb algunes diferències: formes singulars, com *venetses* 94, potser metàtesi de *venésssets, canviat en *venesses* 87 o, amb radical aragonesitzant, *vendesset* 100; formes acabades en -éssiu, pron. [l'esəw] en cat. or. (*venésseu* 83, 84, *venguésseu*; *batésseu*), ['esew] en cat. nord-occ. (*venésseu* 93, *venguésseu*; *batésseu*, *batiguésseu* 101, 129, 140, 141, 145, 147, 151, *bateguésseu* 146), canviat en -éss[aw] (*venguéssau* 102, 112, 114, 121, *venéssau* 108; *batéssau* 119); -éss[əw] es monoftonga en -ess[u] en cat. or. (*veness[u]* 3, 9, *vendess[u]* 7, *venguess[u]*; *batesse[u]*), mentre que -éss[ew] en cat. occ. es pronuncia -éss[ow] (*venguéssou* 88, 90, 91, 96, 97, 105; *batéssou* 117, *batiguéssou* 104, *batiguéssou* 86, 98), per labialització de *e* en contacte amb la labial *u*,

i amb eventual monoftongació, -ess[o] (*venguess[o]* 89, 92). La desinència de *venguísseu* 99 és deguda a un canvi de conjugació.

El canvi de -éssiu > -éssiu s'explica per una *i* analògica del present de subjuntiu (*canti*, *vengui*, etc.).

Igualment han estat afectades pel canvi les formes *venéreu* 160, 162, 169, *venguéreu*; *batéreu*, *bateguéreu* 148, *batguéreu* 152, que es troben en val.

Des d'un punt de vista geogràfic, cal notar que la desinència primigènia, -éssiu, ocupa el cat. nord-occ., val. sept., eiv. i mall., on alterna amb -éssiu, forma moderna que s'ha imposat en cat. central, part del mall., men. i alg., on, com en val., ha triomfat la desinència -éreu, també innovadora. Són formes normatives *venguéssiu* (model *ofenguéssiu*), *batéssiu* (model *perdéssiu*), des del *DOrt*, 1917; *batésseu* (*perdésseu*), des de *Fabra*, 1918 (pàg. 74); *venguéreu*, *batéreu*, des de la *GIEC*, 2016 (pàg. 316 i 277 respectivament), que també inclou *venguésseu*, *batésseu* (val. i nord-occ.) i *venéssiu* (bal.) entre "Altres variants".

